

ידי שיע

פעסטער צייטונג

די יודישע פאסטל-און-פאסט-אויסגאבע... פאסט-אויסגאבע... פאסט-אויסגאבע...

אויף די צייטונג פאסטל-און-פאסט-אויסגאבע... פאסט-אויסגאבע... פאסט-אויסגאבע...

Nr. 23. אילפטר יארונג. פעסט, פרייטאג כ"ט שבט ה'תל"ט. Pest, den 21. Feber 1879.

פרישעדיגע ניוואקויטען

פרישעדיגע ניוואקויטען... פרישעדיגע ניוואקויטען... פרישעדיגע ניוואקויטען... פרישעדיגע ניוואקויטען...

פרישעדיגע ניוואקויטען... פרישעדיגע ניוואקויטען... פרישעדיגע ניוואקויטען... פרישעדיגע ניוואקויטען...

פרישעדיגע ניוואקויטען... פרישעדיגע ניוואקויטען... פרישעדיגע ניוואקויטען... פרישעדיגע ניוואקויטען...

דעם. דיא רומענען ווערדען נון אראב-טאכיא פֿער-
לאסען אבער איך דיא רויסען ווערדען דויען
פֿעסטונג ניכט בענוטצען. דיא ערשט דויען אנט-
לעגענדיק איך פֿירן נעזאנטע-קאנפֿענען אין
קאנטאנטאנאפֿעל נאָרדנעט ווערדען מיט.

*) (האָ 5-אָ אַ כִּרִּיכ טַען.) אונזער קאָניג
קאָסטט אַס 27 דויענס מאַנאַטס אין בענלישונג
דעם פֿאַלען אַנדראַש נאָך פֿעסט אונד ווירד הויער
וועהרענד דער וואַנענג-הויער דער דעלעגאַציע-
נען פֿערוויליקען. אונזערע קאָנען הויעט היינט
אַבערס נאָך ענגלאַנד. וואַ זיאַ 6 וואָכען פֿערוויל-
לען ווירד.

נענדע דעפֿענע אים קאירא; דיא רעוואָלוציע-
נערען בעשטעהען אויס 400 פֿערטאשינערעטען אַ-
פֿיצערען. טראַקטאָרעס דער ענטפֿישע וועג-קאָניג
זיאַ ציר הויער אַפֿפֿאַדערעטע וואַרדען ער זעלבסט
אַנענדפֿאַלען אונד נעשלאַנען. דער פֿיאַנאַנז-מיני-
טער אונד צוויי ליוב-נאָרדען דעם קאָניגס וואַר-
דען פֿערוואַנדעט.)

בריעע דער רעדאַקציע.

הערן זי קי הויער. זעלבסטפֿענשענליך מיטעס עס
הייסען: דער פֿערטאסע. וועלכער אונד ניכט וועלכע;
אַבער דאס וואַרדען פֿאַם זעפֿער וועגעלאַסען. אונד
זאַלכע דרוקשעהער קאָסטען אין אללען גערודקען זא-
נען פֿאַר.

דאָנערטאָג

אין דער הויערען אונד אַרטהאָראָסען קולטוס-
געמיינדע אונד מיט רח אונד בענעל דיא שטעל-
לע איינעם שוואַר ובורק. דער צינליר אין נישער
בעל תפלה אונד קאירא אונד צו בעזעצען. -
יאָהרעס-געהאַלט 450 גולדען נעכסט פֿרייער וואַר-
נינג אונד איבליכען נעכענעמאליגעטען. דעלעק-
טירענדע. מיט קבלות פֿאַן אַנעריקאַנטען אַרטהאָ-
דאַסען ראַכנינג פֿערווערען. האַבען צו בע-
מענדען ריח ניסן צום פֿאַבע-פֿאַרטראַ צו ערשט-
נען. נור דעם אַקעפֿטירטען ווערדען דיא הויער-
שפּעצן ערוועטצט.

מ'ס אַ-פֿיר ער תרל"ט.
אַכראַהאַם בריווענער/פֿעזעס. (3-3)

נעשעפטס בעריכט

פֿעסטער פֿרייען.

נעשעפטס בעריכט פֿעזעס פֿאַן 1911 זען וואַר נעס-
טען מעסינג צו מאַרקעס נעבראכט. דער פֿערטע וואַר שוואַך,
פֿערטעס וואַרדען 7000 טעצער.

1911 זען מ'ס הויס 290 טעצער-78, קולאָ 9.25
גול. 600 טעצער-78, קולאָ 9.45 גולד. 200 טעצער-
צפֿיר 77.2 קי 9.35 גול. 100 טעצער-77, קולאָ 9.20 גול. -
100 טעצער-77, קי 9.15 גול. 300 טעצער-77, קי 9.30 גול.
300 טעצער-76, קי 9.15 גול. 200 טעצער-76, קי 8.95 גול.
300 טעצער-75, קי 8.55 גול. 200 טעצער-74.5, קולאָ 8.20 גול. 500 טעצער-73.7, קולאָ 7.85 גול. (אללעס פֿער דרייאַ טעצער.)

קאָרן 400 טעצער-5.75-5.70 גול. פֿער קאַסע.
קאָרן 400 טעצער-צפֿיר 4.50 גול. -
ווערער שלאכט-פֿעקטאָרס דער אַיט.
טריקע אַיף דעם וועינער שלאכט-פֿעקטאָרס אַס 17-טען
ד. מ. בערטינג שריק. אַפֿפֿאַדערעט 1461 אונגאַרישע
1160 פֿאַלישע אונד 18 דויטשע. דיא פֿרייע שטעללען
נור פֿער 100 קי: אונגאַרישע מאַס-קאַסען 51-58 גול.
פֿאַלישע 52-56 גול. דויטשע 58-58 גולדען.

פֿערטאָרשעלכער דעקאַדער: מאיר בריי הויט.

דאָנערטאָג

אין דער הויערען אַרטהאָראָסען געמיינדע
איז פֿאַן 1-טען מאיר שטעללע איינעם שייב
קירא ובעל תפלה אונד נעם ווער אונד אַרטהאָ-
טיכטיגען מוהלס צו בעזעצען. יאָהרעס-געהאַלט
300 גולדען, 100 גולדען קאיראשיער געלד. פֿיר
תפילה מוספים בימי תראים 50 גולד. אונד נעכענ-
עמאליגעטען. בערעכנען אים דויען שטעללע
וועלכע מיט קבלות פֿאַן אַנעריקאַנטען אַרטהאָדאַק-
טען ראַכנינג פֿערווערען אונד האַבען אַרטהאָ-
אונד פֿאַמיליענאנצאָהל אונגעבען. אונד לענגס-
טענס ביז אַפֿפֿיל 1879 צום פֿאַבע-פֿאַרטראַע
צו ערשינען. נור דעם אַקעפֿטירטען ווערדען דיא
הויער-שפּעצן פֿערינעט.

פֿעזעס פֿאַן 1911 (וועבנעריען) תרל"ט.
דער פֿאַרשטאנד. (1-3)

דאָנערטאָג

בערדען אַרטהאָראָסען דעם המורשה לוי
מימי קרם נסדה; נפֿטר מקום דיין אהרן יבנקש
לפֿסח משמרת זאט אישורא ד' אשר כבוד מצאה
ידו לקנות גם שלמות יתרון הכשר דעת. להחיות
הוראה. משמרתו לשתוף 300 פֿלי הוין שאר המוסות.
לבו מי אשר ידע בנפשו שיש כשרון בו לשים
משמרת על שבטו. ויהו רב לו למלא משמרת
עבודת הקודש הזאת. ישלח תעודתו (התרת
הוראה) מלפֿשה רבנים פֿרייטס אַרטהאָדאַק-
טען ער ויס אַפֿיקהל בענעל.
מונאָטש טעג תרל"ט.
יבנקש זרח מנח האַרטיק. מאיר וואַלבענער,
ראַש קהל עת ישרא.

דאָנערטאָג

קורן-טאַבעללע פֿאַם 18 פֿעבער

קאָרן	קאָרן	קאָרן	קאָרן
17	17	17	17
34.50	34.50	34.50	34.50
29.75	29.75	29.75	29.75
117.75	117.75	117.75	117.75
61	61	61	61
75.25	75.25	75.25	75.25
29.40	29.40	29.40	29.40
82.75	82.75	82.75	82.75
93.75	93.75	93.75	93.75
306	306	306	306
83.65	83.65	83.65	83.65
80.75	80.75	80.75	80.75
75.75	75.75	75.75	75.75
75.50	75.50	75.50	75.50
85.75	85.75	85.75	85.75
80.75	80.75	80.75	80.75
102.40	102.40	102.40	102.40
82	82	82	82
95.75	95.75	95.75	95.75
85.50	85.50	85.50	85.50
15	15	15	15
31.50	31.50	31.50	31.50
14	14	14	14
41.75	41.75	41.75	41.75

פֿרוכט-אונד טעהל-פֿרייע-טאַבעללע

פֿרוכט	פֿרוכט	פֿרוכט	פֿרוכט
74	74	74	74
76	76	76	76
77	77	77	77
78	78	78	78
79	79	79	79
80	80	80	80
74	74	74	74
75	75	75	75
76	76	76	76
77	77	77	77
78	78	78	78
79	79	79	79
80	80	80	80
74	74	74	74
75	75	75	75
76	76	76	76
77	77	77	77
78	78	78	78
79	79	79	79
80	80	80	80
74	74	74	74
75	75	75	75
76	76	76	76
77	77	77	77
78	78	78	78
79	79	79	79
80	80	80	80

פֿרוכט	פֿרוכט	פֿרוכט	פֿרוכט
74	74	74	74
75	75	75	75
76	76	76	76
77	77	77	77
78	78	78	78
79	79	79	79
80	80	80	80
74	74	74	74
75	75	75	75
76	76	76	76
77	77	77	77
78	78	78	78
79	79	79	79
80	80	80	80
74	74	74	74
75	75	75	75
76	76	76	76
77	77	77	77
78	78	78	78
79	79	79	79
80	80	80	80

פארטענעטער ווערדן ביז איינער דער קעמפ-
פערדען איינע זאלבע ווארדע ערהאלטן דאס ער
דען קאמפף נישט מעהר פארטענעטען קאנן. א-
פאנס בענאחט זיך נאכערטליך דער רעדאקטער
זעהר קאלטבליטיג. אלס יעדער דאס ערשטע
בליש זיכטמאר ווארדע דא פילען דא קעמפ-
פערדען וויא ווילדע ווערענען גענוצט צו ערשטע-
זיך מיט דען שווערערן גענוצט צו ערשטע-
בען נאך ווענען מיטשען ווארען יעדער ברע
ניכט מעהר פרייג. דען קאמפף פארטענעטען
דיא רעדאקטעראנס שטיבע וואר פאן בליש איבער-
שטראמט. דער רעדאקטער ערהילט 6 הער
הארואטע ווינענען 6 שווערע ווארדע דער רע-
דאקטער איז נאך דעריג. הער הארוואטע יע-
האך איז פערטווארטע אינע פאטער מעהרער
קנדער. ביא לעטצטערעס איז אלוו דאס איי-
בעקען אויף איינע צוויי-קאמפף אפגעלט לייבט
זינען. אינע דאך ווארע דען עפען דער דען ער-
דאקטער וואר אונזארעס ער צוויי- קאמפפעס
פארטליך גענאטהונט האט

(איינע שרעקליכער רויב-
מארגען פאר א צען 50) אין נומער 11 דיענס
בלאטטעס בראטען וויר דא מיטטהילונג דאס
אין ווינער נלאטער-געזעלעך דער ביא איינעס
זיינען נלאטער-מיטטער אין ארייט שטאנדע. ע-
רשטע ווענער אין ווינער בלאט-קאמפער ע-
מאדערע איינפליסן ווארדע. אויף דעס טישע
פאנר זיך אין געשטעל פאר דער מיט דען נא-
מען 25 אפא אילעש אינטערצייכעט וואר. מאן
מערקטע זאגליך, דאס דער מאדער דען צעט-
טעל בלאט איינע דעס רינדע געשיינען איינע
פאליציי צו מיטשען דא אפא אילעש זאגלי
אין געשטענער עס פערבערען איז צו ווענער זייט
אבער איינע קערקער וויילטע אינע דיענען מאד
אלו אוממאליך פער איינע קאנטען איינעס וואר-
דע שאן אן 11 טען יענער דען ווינער קאמפ-
דער גערויפטע עס וואר דען אין ווינער קאמפ
פאן נאך נישט פאלען 17 יארען. דער וועלכע
וואר דא לייבטזינען, דא גערויפטען שפעלע
דעס ערמאדערען זיך אונזערע ווארדען ער
דען אויך זאגליך ערקאנטע אינע פער האטעט
ווארדע. דיענע וואכע פארטאנען אן 18 טען
צעבער - שפעלעט זיך דיענער שרעקליכע רויב-
מארגען פאר דעס הינענען שטרא-גע-
טע אב. דא דער פאלל ווינער צייט אין דער גא-
צען שטאט איינע געוויינע איינע ווינער הע-
דער גערויפטען וואר עס לייבט בענאטען דאס
דער רויבט-אויט ביא דיענער פראצעסען דא
צו זאנען צום ערשטיקען פאלל וואר. אויף דעס
מיטע פאר דעס גערויפטען-פערדענען לאנען

דיא גערויפטען גענועטשענער. עס בעשטאנדען
דענע אים איינען קליינע-שטיקען איינער
אפא איינע נעכטע-בירסטע איינע צינארקע-
פלייע איינעס נעכטע-בירסטע אינע זאמטיגען אינע-
בערענענען קליינע-שטיקען וואר זיך איינעס
לעהר-בירסטע צו פינדען זינע. עס מאכטע איינען
דאפפלט געשיינענערדיג איינערדיג דאס אים
גענועטשענער פאן זאלך גערינגענעס ווערטהע
אין ווינעס געשטענענען צו גינדע גענאנען
איזט. אים האלב 10 אהר ווארדע דער אנגע-
קלאנעט פאן איינעס גערויפטע-בעכער אין דען
זאל געפארט ווארדע דאס פער האר בענאנען.
דער אנגעקלאנעט דער ווער האנד זיך בענאנען
שוילטע פאלגענעס מיט: דא היינט אלע-קאנ-
דער הלארדן. עס אים ערלוי געברייט 17 יארע
אלט. שוהמאכער-געזעלעך אינע קאנ שרייבען
אינע לענען. אין דא קאס איינע יארע 1874 נאך פעסט
וואר זיך צו איינע שטיכטע איינע דא דער ער-
אם 21 טען אפיל 1878 ווארדע איינע-שפרא-
בען אינע ארביטעטע דאנן ביא טיינעס מייסטער
איינע צייט אלס געזעלעך פיר 11 גילדען וואכע-
לאהן. דא מיר דא שטיכטע וויא נישט צוזאנען
דיא לערער. דאס ערהילט איינע יעדער 2
גילדען וואכענליך. איינע קאסט וועהאלב איינע
מיר נישט איינמאל מיט בראך זאט עסען קאנ-
טען אן 15 טען קאמפער פערליעס איינע דען
שפענענער אינע קאס צו איינעס נאסטווערע אינע
דען דיענען אן 12 טען ווינער 1879 פאנר דער
ווינע איינע קריגע ווינער אויף דער קעללער-
שטיגע וועהאלב ער מיר אקלאנעט דאס איינע
דען ווינע האכע שפאלען וואלען. איינע ווארדע
איינע-שפערדע אן 21 טען יענער ווארדע איינע
איינע דער האכע געשלאסען. צוויי טאנע אינע
צוויי נעכטע האטטע איינע קיין קיין אריבער ווא
איינע טיינע קאמפף טיערערען וואלעט. אן 27
יענער בענענעטע איינע נלאטע-געזעלען
צעבענער דען איינע זייט פריער קאנטע. דא
וואר אין איינע האכע אלס לעהר-בירסטען ארבי-
טעטען. איינע ערויכטע אויף. דאס ער מיר איינע
נעכטע אין ווינער קאמפער שלאפען לאסטע. ער
האט מיר טיינע בייטע געוועהרט. אויך וואר.
דאס ער נישט קליידער האטטע וועהערען טיינע
נאנן ערפערטעט ווארען. פאן דיענעס איינע-
בליקע אן פאסטע איינע דען ענטשלוס. דענוועלכען
דעס נאכטע צו ערמאדערען אים מיר דא קליידענע-
שטיקע אונזערע איינען. איינע קליידער איינע
זעלבען טאנע איינע אלטעס קיינע-מעסטע אים
קליידער איינע ליעס עס זאגליך שיליען וואר
איינע 10 קריגע צעהלעט. פונקט 8 אהר אבענערס

נינג איינע צו צעכנער. דען איינע זינער שלא-
קאמפער פאנר. ער לאו איינעס בייטע. וויר
אסען דאנן צוזאמען בראך אינע לעטצען אונס
איינע 10 אהר איינע דעס פערלע-געשטעט שלאפען.
צעבענער לאו ביא דער וואר. איינע אן עקע. ער
שליפע איינע וועהערען מיר מיט דעס גענאנען.
קען בעשעפטיגעט דען מאדע איינע-פריער. אל-
לוינעס פעהלעט מיר הינע דער מוט. איינע
וועלכעט מיר דאמער אויף דעס בעלעס אינע וואר
זיך אינע דער איינע עכעפאלעס איינע-שליפע
איינע ערשט דעס מאינעס צו ערוואכען. איינע
איינע 6 אהר פריה ווען. איינע האטטע ביא מיר 17
קרי. פיר 7 קרי קליידער איינע בראך. פיר 10 קרי
היינענען בראך איינע-שקא. איינע טויג איינע-
צו צעכנער. ער וואר איינע וועהערען-אונס-
שילע איינע אן טיינע ווארען. ביז ער הייס-קאס-
צעבענער זעמטען זיך זאגליך אים זינע שול-
איינע-איינע צו מאכען. איינע אהר בא איינע-שקא
צו טרינען. איינע דאכטע מיר דאביא: זיין יעטצע
טוינעס איינע שרייבטע דא צום לעטצען מאלע!
צעבענער ווארען געשפערט איינע געזעהלעט מיר.
דאס ער פאן ווינער ערשטע 35 גילדען געוועהרט.
ווארען ער זיך שאנע קליידער געקויפט. דא דא-
טע איינע מיר ווערען: איינע קליידער ווירסט
דא נישט מעהר געוועהרט: זיא ווערען באלד מיר.
נעהרען: איינע לעטצען וויר אונס געוועהרט.
קייט איינע האלבען שטיגע וואר צעבענער איינע-
געזעלעכען. ער האטטע איינע מיר אהר ווינע-
זעס ווינער איינע מיט דער לייקען האנד צוויי-דיע-
וועהערען איינע אהר מיט דער רעכטען האנד דאס
מעסטער איינע קעללע שטיגע. נין דיענע
איינע דא לאסטע אן. צעבענער ווארען זיך איינע
בעשטע הוי איינע דער איינע קאנטען. איינע
איינע שטיק האלען איינע שלוש אהר איינע הייפט.
אלען ער וואר נאך איינע נישט נאנן טאטע.
דא נאחט איינע ווערען דאס מעסטער הערער
איינע שטיק אהר דען האלל געזעלעך דויד. דא
איינע פאן צעבענער אהר געהארט דאס אהר אל-
לעש ביא איינע פאטער קוישער וואר איינע ער
איינע פארבעט - זא ווייב איינע וויינע-
מיט דער איינע-שטיקע אהר אהר אהר איינע דאס
פאליציי בענענען דעס מאדערעס געווישט
ווערען. נין נאחט איינע קליידער דעס ערמא-
דערען. פאסטע איינע צוזאמען איינע נישט גע-
זעלבען צו איינע מיר בעקאנטען וועהערען ווא
איינע דא נעכטע נאכט שליפע. טאנע דא-
רויט אים 10 אהר פארטענע ווארדע איינע ער-
קאנט איינע אין דען קערקען געוואפען. פאן נין
אב האכע איינע נאטורליך נישט מעהר מיטע-
טהילען. - איינע דעס וויינער פעהרערע ער-

נאכדען דא וויינע אלטע טאנע דער קראנקע פריא
געשפערען וואר. ביאכטע סאמעל ווינע קראנקע טאנע
נאך לענוטן ביא פראג. ווא ער זיא איינע בראווען אר-
טען וויינע צו פלענע אונזערע. דא אונס וויינע
זאמטען איינע ווינע טאכטער טאכטען איינע סאנלי-
טעס. דא איינע פאן סאמעל וויינע בעלעכען וואר-
דען. איינע מיר הינע אונס דא פאן איינעס צושטאנע
בערעטע שטיכטען. נאכדען אבער נישט מעהר, דאס
זיא ער ענוונ ווערען וויר - אונס נין האטטען אים
איינע-אונזערען. איינע העשטע דאס געווישטע מיט סא-
מילע נישט געשפערט; אבער וואר איינע האטטען אים דער
נאנע געשטעס בערעטע פארבער.

הער דאקטאר: (אונס יעטצע הער אפגענוי-
טע) איינע ווילל אן ווארען איינע נישט צווייפען.
אבער בענענען וואר דאס פאן ווארען דעס קראנקען
ביז וויינע פארטענענען גענועטע נישט שטיינען
דאך. דען איינע זאלבע איינע-אונזערען שטיינע
נאכדען קאנן עכעפאלעס איינע ערין. שלאנ הערבי-
פריקען וואר איינע שטיקליך טריינע. מאן מיט דא ער-
בעהוואס צו ווערען געווען. איינע דא ווערענענענע דע-
נינג וויינע נישט וואר איינע ערשטע שטיקען. אונס
דאס יעטצע דורך איינע נאכטע-טיינע אלעס צו אה-
רע האכטען לייקע געלעקטס וויר. - עס אויט מיר
וועלכעט וואר אלס נענע מיר אויף ווארען. דאס קאמפף
הערום. - איינע ווילל מיר דיענע איינע-אונזערען שטי-
דיענע נאכדעס וועלכע נישט נאכדען.

(פארטענען פאלעס)

דיא ווינער טאכטער שטיינען אונס וועהערען-אלע
דיא נאכדעס דעס אישפען. - יעטצע ערשט דריקטע דער
ארבע ווינע האנד אן ווינע שטיגע. אלס וואללעט ער זיך
מיר אן ערוואסן עראנען - אונס זאמטען איינע
מיר אלעס קלאר - אן געשייבט אים אין דער טאמ
איינע האכטע ווארענע-באנען וואר זיך פערלייכט אין
טוינער ווארען. נור איינמאל וועהערען קאנן. אלס
יענע איינע-אלע פריא צום שטיכערען וואר. דא בעהוועט
זיא דער זאך דעס וויינע יאכט ביראדען. איינע לייכע
ווינע טאנע איינע סאמעל. זיא בעשוואר איינע דאס ער
איינע דעס וויינעס וויינעס וויינעס וויינעס וויינעס וויינעס
עס ער איינע קנדער געזענען וואלל. (26-28 פארט-
ענענען.) הינען וואר אונס זאך נעקאסטען. דיענער
מיר אבער שאן וויינע טאכטער אים צושטאנע דעס שטי-
מאדעס. הינע וואר אונס דא פאליציי לערענער נאכ-
געווישט. אונס אלס היינע דא געזענען; דיענער
לייכע. דא בעשווארען אונס דא נאכדען אונס היינע קיי-
דעס בראכטען דאס וויינע ער ווערען צום בעוואוסט-
וויינע זאך דאס וואר איינע קאנטען; מיין קייט אויט
קייט וויינע. - דע וויינע וואר דאן פערטווארען.
אבער אויך דא אונזערען טאכטער פערפילע ווערען
אין דען צושטאנע דעס שטיכערען קאנטען. דער נישט
סאמעל ווערענען אלעס סאנליכע אן. אונס דא סער-
שווארענען צוויי קנדער ווערען איינע-אונזערען
אונס דא אונס דיעס נאך דען נאכטען אונזערענענען
נישט געווענען אויט. - דע ווערענען ער אלל וויינע זאך
פאלע דער קראנקע אונזערען טאכטער ווערענען אן. אונס
דאס וויינע ערשטען הינען ערוואסן וויינען וויינען.

זיא איינע וועלכע האכע דאטאלס דיענע קראנקע
בעהווארעט. איינע נאכדען וואר נאכט וואר ער נא
דאס עס נאכדען -

ביא דיענען ווארען שטיקע אדלף אין איינע
פליכען איינע פריכע-לייכע שטייט אויט; ער שטיכערען
דיא ביינע הענע קראכטע-האטען אויט. אלס וואללעט ער
דיא קראנקע בענענענען. אונס נור דיענע עכען איינע-
שטיכערען נאכדען היינע הארען צו קאנטען. דאן
אבער ליעס ער וויינע הענע ווערען פאלען אונס פאן
טאכטער וויינע. אויף דיענען שטייט וואר אויך הער
אפגענויטער פאן בענע-טאכטער הערענע-אונס. דע
אונס וועלכע שטיינען אבער וואר וויינען איינע ער
דורך וויינע ערשטענען פערטווארען. אונס צושטענע
פאר איינע-ענוונ אונס זאמטען דאן: «הער דאקטאר! ווא
וויינען אונס וועלכע וויינען נאכדעס וואר ווער מיט
טהילען אונס ווען זיך דאס וואר פעהרעלע וואר אויך
עס טיינע דאן אונס דיעס פיר מיר אונס פיר דיען
קראנקען דא דאס אללע-וויינע-טאכטער אויף דער וועלכע
ווער איינע טאכטער ווא דאן אין דער שוילעך. דאס
דען קראנקע אונס הארט. דאן טאכטער וויינע אונס בענע-
צייכטע געווען.»

דער אישען נאך דעס פולע אונס נאך דעס
קאמפף פארטענען אונס זאמטען; דער טאנע האט נענען 80
גילדען וויינע ער פערשטעטען קייט וואר; אבער וואללע
זיא מיר געשעלליכט פריהער זאנען וועלכע וויינע-
דיענע ערעהלונג פיר זיא האט

אונס ערעהלעט נין אין בענענענען אהרעס א-
טעס אונס דא דאקטארן וואס איינע אדלף אונס

סיממן - איך ערשט פאר יארהן שענדעטע
ער צוואנציגטונער נולדען פיר שולען. - ער וואר
אויך שערענטע און זייער גערעכטקייט-בעטענע
אינר ליעב דא היינאן אויך פאר זייער בעטענע
פריינדע נישט אפבריינגען. פיר דא ארטהאדאקס-
סע ווערנדיג און אינגאן ווירד ער און זייער
דאנקפולער געאיינרויג בליבען דען ער
וואר עס וועלכער איבער פיר איהרע רעכטע
אייגענשאנדען איז טראגעדיעס פילע פאר זיי-
נער פארטייא עס מיט דער יודישען פארטיי-
פארטייא האלטען האבען ער איך דעקא ווארען
נליך אפגאנגען זענען יעדע געגעניאלאגישע דער
ארטהאדאקסען וויסענעס דער געאלאגיע, איך ווא
אפט דיעזע אנגעלעגענישט פאר דען רייכטאג
קאא וורקטע שטענדיג מיט אלל זייענע אייפרע
דארין וואס דאס וואר געאלאגען קיינע זייענע בליבען
איך דאס ווא ארטהאדאקסען קיינע גענעראלע
ערליידען זאלען.

ר א ב ב ג ד ה ו ז ח ט י י ל מ נ ס פ צ ק ר ל ש ט ו פ ל ו נ ג
ד ע ר י ו ד ען א י ו ר ו ס ל א נ ד ה ד א ס
פ ע ר ע ס ו ב ע ר ב ל א ט ש "נ א ל א ק" ב י ו נ ג א י ו ז י
נ ע ר י ו נ ג ש ט ע נ ג ע ר ע פ א ל ג ע ר ע א י ב ע ר א ש ט ע ר
פ ע ר ר ו י ג : א - ל ע ס ל י ד ד ע ס ב ע ר ל י נ ע ר ק א נ ג ע -
ס ע ר ה א ט ד א פ א נ צ ו י א א ל א י א י א ר א ל י א י
(ס ל ש ר א ל ה ב י ו - פ ע ר א י ו י) א י ד ד ע ס פ א ר ט ע נ
נ א ר ש ט א ק א פ א א ל ד ע ס פ ע ר ט ר ע ט ע ר ר ו ס ל א נ ד
א י ו א נ ו ב ע נ א י ב ע ר ה י ו י ש ו ו ז ע נ ד ע ר ג ל י ב ש ט ע ל -
ל י נ ג ד ע ר י ו ר ע נ א י ר ו ס ל א נ ד א פ נ ל י ד ד ע ס ק א נ -
ג ר ע ו ע ל ב ש ט נ י ר ד א פ מ א נ צ ו י א א ל ד ע ר י ו ר ע נ
א י ס א ר י ע נ ט ע א י ס ע ש פ א ר ט ע נ ה א ט א ו א י ז מ א נ
א י ר ו ס ל א נ ד ד ע נ א ק ע ר ע ס ל י ד ד ע ס ב י ו נ ג ש ט י -
ד ע נ ג ע ד א ק ע נ א א י א י ס פ א ר ט ע נ צו ב י ו נ ג : ד ע ר
ו ע ר ל ע ר נ ד ע ס ק א נ ג ע ר ע ט ע ס ע ס א י ר א נ ע ר א י י ע ר
ז י ע ט א נ ע ר ע ט א ו א י ר ע : פ י ל י ד ה א ש ט ע ב י ו
י ע ט ע ר ו ס ל א נ ד ק א נ א י ס מ ע ר ד א ה ע ר ע ד א פ א ל
צו ס ח ו א י נ ג א נ ע ר ה ו ב י ו י ס נ י כ ט ד א צו ק א -
ס ע נ א י ר א י ו ר ע - ע מ א נ צ ו י א א ל צו ד ע נ ק ע נ : ד א
א י ר ע ס א י ר ע נ ד ע ל ש ט ע ס ט א י ע ד ע ר ה י ו י -
ט ר י ק ע נ פ ר י ע ד ע - ש ל ו ס צו ש א נ ד ע ג ע ק א ש ט ע נ
א י ז מ א ו ג ע ט פ ר י ש ט נ א ר ש ט א ק א ד א ר א י ד א
ג ל י ב ש ט ע ל ל י נ ג ד ע ר י ו ר ע נ א י ר ו ס ל א נ ד צו א י -
ה י ו י ג צו ב י ו נ ג : ע ר ל י ע צו ד י ע ז ע ס פ ר י ע
ד ע ר ה ע פ א ר א נ ע ר א ר א ב ו י ע ר א נ א ק פ ר ע ט ע
ב ו ר א י י נ א ר ד ע : ו ע ל ב ע ד א פ ט ש ט ע ל א י נ ד ז י ע
פ א ר ש ל א נ ע י ו א ל ל ע נ ו ו א ד ד ע נ ד א י ו ר ע - ע מ א -
צו פ א צ י א א י ר ו ס ל א נ ד ד ר ו ב ע פ א ר ט ע י ו ר ע ר נ
ק א נ ט ע א י - ס ע : ד י ע ז ע ר א ב ו י ע ר ד י ע ר ל י ע
א י ד 2 א פ נ ע ש ט ע ל ל ע י ו ד י ש ע פ ר ו ו א - ל י י ע
א י י ע א י נ ד א ר י ו ג ע כ ה ע ר ש ט ע ר ו ו א נ ע א י ר -

זער בעדאחונג. אונד צוואר : דערד האדאפא
שאפרא איס קאונט אינר הערד פארן גענערי
אייס קיעו. דיעזע איס אכט גלעדערן בעשע-
העניע קאמפאסיאן ווירד שט געשטער טאנע
אין פעטערסבורג צוואמענטרעטען. איס דעס
פרישען גארשטאקא דען געאייגענטען זיע
פיר דא דורכשלאנד דער גלויבשעללונג דער
ויען אין רוסלאנד פארשלאנגען - זא וויס דער
נאלאס. - עס איזט אינטערעסאנט דאס דיעזע
מעלדונג בעדאחאל מיט פרייען ווירד בעלויט
ויערען. עס איזט און זענעס צייכען דער צייט
ווען מאן אין רוסלאנד דא איינע דורכשלאנד ויער
וידען-עמאנציפאצאן איך נור דעקט. אלליין דא
איינברעזונג איינע דאבבענע קאמפאסיאן צו
דיעזעס ציעקע שיינט איס דא עטאוס פער-
דעכטיג. איזט דען דא וידען-עמאנציפאצאן עס-
וואס גיעס אין דער וועלט. דאס גארשטאקא
אויס דאטהעלענע בושטען מיט. איך וועלכע
וויזע דיעזע דורכשלאנד ויערען - אין איינע
שטאטע ווא דא געזעצע פאס פארלאמענט נע-
שאפען ווערען איזט עס זאכע דעס פארלאמע-
נט. עס צוויא פירקע אלס זענען און צווישנדיגען
(1) דא ווירד דורכשלאנד איהרע דעליאן ווערען אן דען
פארטיישען אינר בירגערליכען רעכטען קיינע שע-
ווינע ערליידען : (2) אללע סאחער אינר דא
ויערן בעשטאנדיגען בעשערקייטען אינר אים-
נאחט-געזעצע ווערען פארן נא אב אלס אינר-
מיט ערקלערט. - מיט זאכען צוויא בעשטימט-
ען געלאנגט דא וידען-עמאנציפאצאן געוואה-
ליך צו א איינפירונג. נאכדעם און דא רוסלאנד
קיי פארלאמענט עקסיסטירט אינר דא געזעצע
אינפאך פאר דעס קאזער אינר איינע זאגענאנטען
סענאט אדער קאנראט איוועקען. זא מיטען
דיעזע צוויא פירקע בענעפאלס אינמיטעלכאר
פאס קאזער אינר קאנראטהע איוועשפראכען
ווערען. דאמיט ווערע דא נאכע געשכטע יא
נאך לייכטער אינר מיט ווענענע לערס אבעקעהן.
אלס עטאוס אין איינעם קאנטשטיטוציאנעללען
שטאטע ווא יא אים פארלאמענט און איינע
וידען-לייבליכע דעפארטע זיך פארפירען קא-
נען וועלכע געען דא וידען-עמאנציפאצאן
ארבייטען. וויר פירכטען דאדער, דאס גארשטא-
קא דא דעס קאזער נאשאלען. אן נאכטאנ-
מאכטע בעקאנטליך ליעס איך דיעזער אינר
דעס מיטעל סערהארן. איינע פאר אבביצען אינר
האבענשעללען יודישען פרוואט-מענערן צו-
זאמענזעצטע קאמפאסיאן אין פאריו צוואם
מענדערעטען. עס ווארדען דיעזער סערהערע ווער
הייקלע פראגען פארנענעס פאר דערען בענאט-
ווארענע עס אייגענטליך אבהינג אב דא ווירען

עמאנציפאציע ווערען אדער רעכטלאז בלייבען
זאלען. דא אנטווארען לויטענען יעדא זא נע-
שקט דאס מאן נישט אריין קאנטע, דא גלויב-
שעללונג דער ווירען אין פראנקרייך געווענליך
איינשטענדיגען. זאלשע אלזא פירט נארשטא-
קא נאמן דיעזעלכע קאמאדיע גאנצפירען
זאלען? דא האט דיעזעלכע אבער פארשטען
דאס איינע טהאט דא עטאוס פאר 70 יארהען אן
דער צייט וואר היינט בערייט אלס איבערלעבט
דיע זיינען מיט. דאמאלס וואר דא וידען-עמאנצי-
פאצאן נאך עטאוס גיעס. מאן פארט דא דאדער
פיר ציעקעמיט. דאס נאשאלען. דא ריער-
נאמן אינשטאנען דער ווירען דא פועלליכט
נאר געען דען שטאט אן געריכטע
זינר ערשט קענען לערען וואלשע בעפאר
דא ווירען - עמאנציפאצאן געזעצליך איינע-
שפראכען ווירד. היינט יעדא איזט דא גלויב-
שעללונג דער ווירען פאס אין נאמן איינפאס
הויכענערהיט איזט דאס היערוורד איך נור אין
שטאט צו גונדע גענאנען ווערען יעטצע ער-
שיינט אלזא דאס מיט הילש איינער דאבבענע-
קאמפאסיאן פראנשאלשעט פראנצ - ווען
אנטווארען שפראך אלס לעכעבליכייט. - ווען
פירט גארשטאקא נישט איינע זיינע שווימעל
בעדאכטונג. זא וואלשע ער זיך דיעזער
דאבבענע קאמפאסיאן-שעללערייא נישט דען
קאפ פאלד מאכען. ער מאנע דא וידען-עמא-
נציפאצאן אין רוסלאנד אינפאך איינשטענדיגען
לאסען -
ר א י ו ז י א - ק א מ ש פ מ י
ב ל ו ש י ג ע ס א י ו י ס נ א ג נ ע ר
ד א ק ש ט ע ר א י נ ג ס א י נ א ר ש י ע נ י ו י -
ו ע ל ב ע ד א י ע ר א י נ ט ע ר ד ע ס מ י ט ע ל
א י ש ט א ק ע ר ש י י ט ע נ ד א ס ד ע ר ר י ו ב ש ט א -
ט ר י ט ע נ י ו ל י א י ס פ א ר א ו א ש א י נ ז י ע
מ ע ר ל ע ר ע מ א ל ע ה ע פ ש א א נ ג ע ר
ל י א י א י ס פ א ר ד ע ר ש ט ע נ ד ע נ ע ר
ט ע נ ד ע ר ד א ק ש ט ע צו י ו ע ל L ע
א י י א נ א נ א ד ד ע ר צו י ו י -
ד י ע ז ע א י נ ד מ י ט ד ע ס
ד י ע ס ע ר י ע ז ע ש ט ע נ ש ט א ט ש ד א
א ר ע ר צו י ו ג ע נ ו ו א י י ע נ ד ע ס
צו י ו א ר י ב ש ט א - ר ע פ ש י י ע ד א
ל י ע ק ע נ פ א ר ט י א : י ו י ע ט ע נ ד ע ס
ה י ו נ ג ע י ע נ צו י ו א י י ע נ ג -
פ א ר ט י א : צו ו ע ל ב ע ר א י י ע ר
ו ע ל B ע כ ע פ א ל ל ש פ א ר ט י א :
ט א א א ל ב : א י ר א נ א ח ד א ס
פ א נ א י נ ד ו י ע ר ט ע מ ע ר ע
ב ע ש ט י ש ט ש : ד א ס ד ע ר

פארליעטאן

דאס פערטוואנדענע טעטאמנט.

די שפאלא-ארט אונד וויס האבען אונס בערייט אין
דע 20 טען פארשטענען וויס דיעזעס ארבעט בעשעפ-
נעס. אללע אנאדערונגען דיעזעס איצטעס ווארדען יעצט
פאר פאני. וועלכע דיעזען געלעבטען קראנקען אלס דא
פירעשען שפערטען שפערטען, אויך און פירעשען.
טע בעפאלט אונד איינשטערהיט. דאך אפאטאוישע
פארטוואנדער פאר דער כחבה אונד שריע אפס איהן.
דאס מאן אונס דאזעלכע ענטיידען וואללע. - אנדעס-
טען פראכטעטע זיך פאני, דאס דאך אל דיעזע קראנקייט
איינשטענען ווירד. דא עס שאן איינעס אל הויזע איה-
דעס פאשעס איינען וואלכען פירענע-אנפאלל גלוקליך אי-
בערשטארבען האט. (זיעט ע 40-טע פארשטענען.) דאן
האשעט יא דאס בעסטע צופירעניש דעס אללייניגען
נאשט, דער כח עפעס אללעס אויך אן וואונדערבארע
וויזע צום נושען לעקשען. דאס ער יא אויך יעפעס נישט
פירלאסטען ווערען. יא און נושע אונד פראכטע פאני
מיטע זאנאן און אויך דער וואונדער פאר וועלכעס אן
לענערע צייט בעפאללען וואר. איינע גלוקליכע פונט
געוועזען אונס, דען ווערע יא נישט וואונדערניג, זא עס-
טע יא איהר פאשער לענגט פארטוואונגען. איינע אן
דערן מאן צו ווייאשען - אונד דאן ווערע יא אויך
ניכט דא פערטישעלען פארן אדאף'ס גלוק געוועזען. -
דאך בערייטשעלען ווען ווען אונד דאן אונס מיט
פיעלען פראגען איבער דאס ווען דער דאן אונס מיט
איבער דערען פעלירן. - אונד דער ארעט אנטווארעטען
וויזע ערעטע קאנען נור ועלשען איבער דען פעלירן אונד
אויסזאגן איינער קראנקייט ארישהיליג; דען נאשט
אונד דא נאשור וויינער שאפענע ריכטען זיך נישט איינער

נאך אונדער פאר איינשטענען עס איזט פיר אונס
אפס צו פעלירשיליג. ווען וויר ועלכט ביז דא פער-
נישטנישען אינר בעסטען מיטעלען דא קראנקייט נישט
בעווייזען קאנען. - אפס אבער ווערען קראנקע ועלכט
ביז דער געלעכטעטען בעהאנדלונג וויסענע דער ערעטע
טעווען. וויר מיסטען יא אונדער עקסע פעלירשיליג
אונד מיסטען זאנען : נישט דא סעריצען היילס, זאנדערן
דא נאשור.
ג א פ ש ה י ל ל ש ט י ו ז י א י
ז א נ ט ע פ א נ י
נ י , א י י ע ז ע י א נ י ר ד א נ א ש ו ר , ד א נ א פ ש נ ע
ב ע י ע נ , - י ע ז ע נ ו ו א , פ ר י ל י ו י , ע י ש ט פ א ר א י י ע ז ע נ ו ו א -
כ ע נ א ר ש ט א י א מ י ש פ ו י נ ג ע ד א פ א ר ט י א י א י ע ז ע נ
ק ר א נ ק ע , ד א פ א פ י ע ל ע נ י י א ר ר ע נ א י א י י ע ז ע נ -
ק ר א פ ש פ ר ש א ל ל ע נ ו ו א , א י נ ד ד א ס מ א נ ז א נ א ש א נ
פ י ר ט א ד ש ה א ל L ע נ , נ א כ א ע ר ו ו י ע ר ע נ כ ע ו ו א ו א י י ע ז ע נ
נ ע ק א ש ט ע נ א י ש , א ז ע א ב ע ר נ ע י ו ר ו ו י ע ר ע נ צו ק א נ ג ע
י א ע ר י ב א ר א כ ט ע ס ע ר א ר ע י , י א ר ע צו א י נ ד י ע ז ע ר א ו א א נ ג ע
כ ע ו ו א ו א י י ע ז ע נ , ב א ל ד ק א ס י א פ ר א י י ע ז ע נ ט א נ ע צו
ד ע ר , מ א י ב א כ ט י א ה י ו י ש א י ש י א י ש א י ש א י ש א י ש
א י ר ל ל ע נ ע נ ב ע ר י י ש , א י ש ט ע נ ע י ע נ - א י נ ד נ י , פ ע ר נ א ח
א י ד , ד א ס י א ב ע ר י י ש ו ו י ע ר ע י ע ז ע נ ש ט ע ל L ש א י ש
נ א ש ט ע נ נ א ש ו ר נ י ש ו ו א ו נ ע ר י ב א ר ז י